

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ Ε΄**

Ταχ. Δ/ση : Πανεπιστημίου 20
Ταχ. Κωδ. : 106 72 Αθήνα
Πληροφορίες : Δ. Κούλου, Αικ. Μανώλη
Τηλέφωνο : 210 3613274, 3636489
FAX : 210 3635077

Αποστολή και με e-mail
Α.Δ.Α.
ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 1 Ιουνίου 2016

ΠΟΛ. 1066

ΠΡΟΣ : ΩΣ Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Τροποποίηση Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007): Κοινοποίηση διατάξεων του Κεφαλαίου Α΄ της υποπαραγράφου Γ3 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ 94 Α΄/14-8-2015), του άρθρου 66 του ν.4356/2015 (ΦΕΚ 181 Α΄/24-12-2015) και του άρθρου 13 του ν. 4378/2016 (ΦΕΚ 55 Α΄/5-4-2016) και παροχή οδηγιών

Σας κοινοποιούμε, για ενημέρωσή σας, τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ της υποπαραγράφου Γ3 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ 94 Α΄/14-8-2015) με τίτλο «Τροποποιήσεις του ν. 3588/2007 (Α΄153)» με τις οποίες επήλθαν τροποποιήσεις στις διατάξεις του ν. 3588/2007 (Πτωχευτικού Κώδικα, στο εξής ΠτΚ), που αφορούν στην προπτωχευτική διαδικασία της εξυγίανσης, στη διαδικασία της πτώχευσης και στη διαδικασία της ειδικής εκκαθάρισης, καθώς και τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 66 του ν.4356/2015 (ΦΕΚ 181 Α΄/24-12-2015) και της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του ν. 4378/2016 (ΦΕΚ 55 Α΄/5-4-2016) αναφορικά με το χρονικό πεδίο ισχύος του νέου άρθρου 170α ΠτΚ. Ειδικότερα, σχετικά με τα θέματα που αφορούν το Δημόσιο, επισημαίνονται, κατά λόγο αρμοδιότητας, τα εξής:

I. Έναρξη ισχύος των νέων διατάξεων

Οι νέες διατάξεις του ΠτΚ, όπως τροποποιήθηκαν ή αντικαταστάθηκαν με την υποπαραγράφο Γ3 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, ισχύουν επί διαδικασιών (πτώχευσης, εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης) που αρχίζουν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου (βλ. παράγραφο 23 της ανωτέρω υποπαραγράφου), δηλαδή εφαρμόζονται σε διαδικασίες στις οποίες η σχετική αίτηση (για κήρυξη πτώχευσης, άνοιγμα διαδικασίας εξυγίανσης ή υπαγωγή σε ειδική εκκαθάριση) υποβάλλεται από 19/8/2015, ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης της παραγράφου Β΄ του άρθρου 3 του ν. 4336/2015 (βλ. άρθρο 4 του ν. 4336/2015).

Επομένως, σε διαδικασίες που ήταν ήδη εκκρεμείς στις 19/8/2015 εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα, ως είχαν πριν από την τροποποίησή τους με το ν.4336/2015.

Ειδικά η παράγραφος 21 της υποπαραγράφου Γ3 του άρθρου 2 του ν.4336/2015, με την οποία προστέθηκε νέο άρθρο με αριθμό **170α** στον Πτωχευτικό Κώδικα (βλ. κατωτέρω υπό III2 της παρούσας), προβλέπεται ότι ισχύει από 1/10/2016 και **εφαρμόζεται επί διαδικασιών που αρχίζουν από 1/1/2016** (βλ. παράγραφο 2 του άρθρου 13 του ν.4378/2016, που τροποποίησε εκ νέου την παράγραφο 23 της υποπαραγράφου Γ3 του άρθρου 2 του ν.4336/2015, μετά την τροποποίηση αυτής με την παράγραφο 2 του άρθρου 66 του ν. 4356/2015).

II. Διαδικασία εξυγίανσης

1. Αυτόματη αναστολή μέτρων-Αναστολή παραγραφής

A. Αυτόματη (εκ του νόμου) αναστολή μέτρων

Με τη νέα παράγραφο 2 του άρθρου 106β ΠτΚ καθιερώνεται **αυτόματη** (δηλ. εκ του νόμου, χωρίς την προηγούμενη έκδοση προσωρινής διαταγής) **αναστολή** των ασφαλιστικών μέτρων και των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του οφειλέτη, σε περίπτωση κατάθεσης αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης, τόσο κατά το άρθρο 106β ΠτΚ όσο και κατά το άρθρο 106στ ΠτΚ. Η αναστολή αυτή:

- Εφαρμόζεται **μια μόνο φορά** για χρονικό διάστημα που αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης και λήγει με την έκδοση της δικαστικής απόφασης για την επικύρωση ή μη της συμφωνίας. Η περίοδος αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες.
- Καταλαμβάνει τόσο τα μέτρα εκτέλεσης (ατομικής και συλλογικής), εκκρεμή ή μη, όσο και τα ασφαλιστικά μέτρα, εκτός αν με τα τελευταία επιδιώκεται η αποτροπή της απομάκρυνσης ή αφαίρεσης ή μετακίνησης κινητών πραγμάτων της επιχείρησης, τεχνολογικού ή εν γένει εξοπλισμού της, που δεν έχει συμφωνηθεί και ενέχει τον κίνδυνο απαξίωσης της επιχείρησης του οφειλέτη.
- Προστατεύει μόνο τον ίδιο τον οφειλέτη κι όχι τα τυχόν συνυπόχρεα πρόσωπα. Αναστολή μέτρων αναφορικά με τα συνυπόχρεα πρόσωπα μπορεί να χορηγηθεί κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 103 ΠτΚ.
- Καταλαμβάνει απαιτήσεις:
  - α) που έχουν γεννηθεί **πριν από την κατάθεση προς επικύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης**, σε περίπτωση κατάθεσης αίτησης για άμεση επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 106β ΠτΚ,
  - β) που **υφίστανται κατά την ημέρα του ανοίγματος της διαδικασίας εξυγίανσης (ημερομηνία δημοσίευσης της σχετικής απόφασης στο ακροατήριο του δικαστηρίου)**, σε περίπτωση κατάθεσης αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης μετά από προηγούμενο άνοιγμα διαδικασίας εξυγίανσης σύμφωνα με το άρθρο 106στ ΠτΚ.

Κατόπιν των ανωτέρω, οι αρμόδιες Υπηρεσίες στις οποίες κοινοποιείται: α) αίτηση για άμεση επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης κατ' άρθρο 106β ΠτΚ, με ημερομηνία κατάθεσης από 19/8/2015 και μετά ή β) αίτηση για επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης κατ' άρθρο 106στ ΠτΚ, εφόσον η αίτηση για το άνοιγμα της οικείας διαδικασίας είχε κατατεθεί από 19/8/2015, παρακαλούνται να καταχωρούν άμεσα στο χειρόγραφο αρχείο που τηρούν σύμφωνα με την ΠΟΛ 1068/2013 (κεφάλαιο 5) τα στοιχεία της ανωτέρω περιγραφόμενης εκ του νόμου αναστολής μέτρων και να συμμορφώνονται σε αυτή.

Λόγω του περιορισμού που τίθεται στο προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 106β του ΠτΚ (*«Η ως άνω αυτόματη αναστολή διώξεων μπορεί να εφαρμοστεί μόνο μία φορά»*), επισημαίνεται η δυνατότητα σχετικής ενημέρωσης από το Μητρώο Πτωχεύσεων του άρθρου 8 παρ. 3 του ΠτΚ, στο οποίο σημειώνεται η έναρξη ισχύος αυτής κατά την πρώτη υποβολή της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης (βλ. τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 106β ΠτΚ).

Η χορήγηση άλλων προληπτικών μέτρων, πέραν αυτών που ισχύουν σύμφωνα με τα ανωτέρω ή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα ή για νεότερες από τις καταλαμβανόμενες ως άνω απαιτήσεις, μπορεί να γίνει κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 103 ΠτΚ.

B. Αναστολή παραγραφής

Για τις απαιτήσεις που καταλαμβάνονται από την αυτόματη (εκ του νόμου) αναστολή μέτρων (βλ. ανωτέρω υπό Α) και κατά το χρονικό διάστημα που ισχύει αυτή προβλέπεται επίσης **αναστολή παραγραφής**. Συγκεκριμένα, κατά το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 106β ΠτΚ *«Για την ως άνω διάρκεια αναστέλλονται οι αποκλειστικές προθεσμίες άσκησης αξιώσεων και παραγραφής, υπό τις οποίες τελούν οι απαιτήσεις των πιστωτών και τα δικαιώματα των υπέρ του οφειλέτη εγγυητών και συνοφειλετών του εις ολόκληρον, καθώς και οι προθεσμίες και η άσκηση διαδικαστικών πράξεων»*.

Ακολούθως, οι αρμόδιες Υπηρεσίες πρέπει να μεριμνούν για την καταχώρηση της εν λόγω αναστολής παραγραφής μετά την κοινοποίηση σε αυτές είτε α) αίτησης για άμεση επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης κατ' άρθρο 106β ΠτΚ, η οποία κατατέθηκε από 19/8/2015 είτε β) αίτησης για επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης κατ' άρθρο 106στ ΠτΚ, εφόσον η αίτηση για το άνοιγμα της οικείας διαδικασίας είχε κατατεθεί από 19/8/2015.

2. Προληπτικά μέτρα κατ' άρθρο 103 ΠτΚ

A. Προστέθηκε νέα παράγραφος 1α στο άρθρο 103 ΠτΚ, με την οποία προβλέπεται ότι το δικαστήριο χορηγεί σε κάθε περίπτωση αναστολή των ατομικών μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της περιουσίας του οφειλέτη σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, εφόσον συντρέχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις: *«α) πιστωτές, οι οποίοι εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον 30% του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένου του 20% των τυχόν εμπραγμάτως ή με ειδικό προνόμιο ή με προσημείωση υποθήκης εξασφαλισμένων πιστωτών, δηλώνουν είτε με προφορική δήλωσή τους ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου ή του προέδρου που δικάζει την αίτηση λήψης προληπτικών μέτρων, είτε με έγγραφη επιστολή τους που προσκομίζει ο αιτών, την πρόθεσή τους να συμμετάσχουν ή ότι συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις για*

την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης και β) το δικαστήριο πιθανολογεί την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης και την αποτροπή περιέλευσης του οφειλέτη σε κατάσταση παύσης πληρωμών».

Αναφορικά με τη δυνατότητα του Δημοσίου, ως πιστωτή, να προβεί στην ανωτέρω δήλωση, σε περίπτωση που η χορήγησή της ζητηθεί από τον αιτούντα τη λήψη προληπτικών μέτρων, για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης, επισημαίνονται τα εξής:

Όπως προκύπτει από το εδάφιο α της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του ν. 3808/2009-ΦΕΚ 227 Α', σε συνδυασμό με το άρθρο 13 του ν. 4013/2011-ΦΕΚ 204 Α', για τη συμμετοχή του Δημοσίου σε συμφωνία εξυγίανσης **απαιτείται η υποβολή σχετικής αίτησης** (από τον οφειλέτη ή τον τυχόν διορισμένο μεσολαβητή), **επί της οποίας αποφασίζει ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων** (δυνάμει της ΚΥΑ Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομικών Δ6Α 1015213 ΕΞ/28-1-2013 και πλέον βάσει των άρθρων 40 του ν. 4174/2013 και 2 παρ. 1 του ν.δ. 356/1974-Κ.Ε.Δ.Ε., όπως ισχύουν). Η ειδικότερη διαδικασία εξέτασης της αίτησης από τα αρμόδια όργανα και διατύπωσης εισήγησης ή γνώμης επ' αυτής περιγράφεται στην εγκύκλιο οδηγία ΠΟΛ 1068/2013 (κεφάλαιο 6) σε συνδυασμό με την ΠΟΛ 1087/2010 (Β' Μέρος).

Συμπερασματικά, η έναρξη της «διαπραγμάτευσης» για συμμετοχή του Δημοσίου σε συμφωνία εξυγίανσης ανάγεται στην πρωτοβουλία του οφειλέτη ή του μεσολαβητή, που καταθέτει σχετική αίτηση, την οποία η Φορολογική Διοίκηση υποχρεούται εκ του νόμου να εξετάσει (βλ. άρθρα 3 και 4 ν. 2690/1999-Κ.Δ.Δ.). Για την ευδοκίμηση της αίτησης, η οποία εξαρτάται από την πλήρωση ή μη των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο εφαρμοστέο κανονιστικό πλαίσιο, αποφασιστική αρμοδιότητα έχει μόνο ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων, με την απόφαση του οποίου διαμορφώνεται η θέση του Δημοσίου επί της κατατεθείσας αιτήσεως. Ακολούθως, αναφορικά με τη δήλωση συμμετοχής σε διαπραγματεύσεις, η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να πιστοποιήσει αποκλειστικά και μόνο την κατάθεση της σχετικής αίτησης από τον ενδιαφερόμενο ή την έκδοση απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, όταν η σχετική διαδικασία έχει πλέον ολοκληρωθεί.

Β. Αντικαταστάθηκε η παράγραφος 7 του άρθρου 103 του ΠτΚ, με την οποία ορίζεται ότι τα προληπτικά μέτρα που διατάχθηκαν σύμφωνα με το άρθρο αυτό, με δικαστική απόφαση ή προσωρινή διαταγή, παύουν να ισχύουν μετά την παρέλευση της περιόδου που χορηγείται από το δικαστήριο για την επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 101 του νόμου (βλ. αμέσως κατωτέρω υπό 3).

3. Τροποποίηση χρονικής περιόδου για επίτευξη συμφωνίας εξυγίανσης

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 101 ΠτΚ, όπως τροποποιήθηκε, αυξήθηκε από δύο (2) μήνες, που ίσχυε με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς, σε τέσσερις (4), το μέγιστο όριο της χρονικής περιόδου που μπορεί να καθορίσει το δικαστήριο με την απόφασή του περί ανοίγματος διαδικασίας εξυγίανσης για την επίτευξη σχετικής συμφωνίας μεταξύ της επιχείρησης και των πιστωτών της. Η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί με πράξη του προέδρου του πτωχευτικού δικαστηρίου κατόπιν αιτήσεως του οφειλέτη, του μεσολαβητή ή οποιουδήποτε πιστωτή, εφόσον αποδειχθεί η ύπαρξη

προόδου στις διαπραγματεύσεις. Σε κάθε περίπτωση όμως, η συνολική διάρκεια της περιόδου δεν μπορεί κατά νόμο να υπερβεί τους δώδεκα (12) μήνες.

Μετά την παρέλευση της περιόδου που έχει οριστεί κατά τα ανωτέρω από το δικαστήριο, παύουν να ισχύουν τα προληπτικά μέτρα, που έχουν διαταχθεί σύμφωνα με το άρθρο 103 ΠτΚ, με δικαστική απόφαση ή προσωρινή διαταγή (παράγραφος 7 του άρθρου 103 ΠτΚ), όπως προαναφέρθηκε (βλ. ανωτέρω υπό 2B).

4. Κατάργηση παραβόλου

Καταργήθηκε η παράγραφος 5 του άρθρου 100 ΠτΚ, η οποία έθετε ως προϋπόθεση του παραδεκτού της αίτησης για άνοιγμα της διαδικασίας εξυγίανσης την προκαταβολή παραβόλου (γραμματίου κατάθεσης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων). Ως εκ τούτου, η Διεύθυνση Εισπραξέων έχει ήδη σταματήσει την αποστολή του σχετικού πληροφοριακού δελτίου, που προβλέπεται στην ΠΟΛ 1068/2013.

5. Λοιπές τροποποιήσεις

A. Τροποποιήθηκε το άρθρο 99 ΠτΚ ως εξής:

i. Προστέθηκε νέα περίπτωση υπαγωγής στη διαδικασία εξυγίανσης. Συγκεκριμένα, ενώ μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015 κατά νόμο προϋπόθεση για την υπαγωγή στη διαδικασία εξυγίανσης ήταν ο αιτών να βρίσκεται σε κατάσταση παρούσας ή επαπειλούμενης αδυναμίας εκπλήρωσης των ληξιπροθέσμων χρηματικών του υποχρεώσεων κατά τρόπο γενικό, πλέον αρκεί να κριθεί από το Δικαστήριο ότι υφίσταται πιθανότητα αφερεγγυότητας αυτού, η οποία μπορεί να αρθεί με την υπαγωγή στη διαδικασία εξυγίανσης.

ii. Μειώθηκε (από πέντε (5) έτη, κατά το προϊσχύον καθεστώς) σε τρία (3) έτη από την επικύρωση της προηγούμενης συμφωνίας το χρονικό διάστημα κατά το οποίο απαγορεύεται η υπαγωγή του ίδιου οφειλέτη σε νέα διαδικασία εξυγίανσης, εκτός αν πρόκειται για άμεση επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης (106β ΠτΚ).

B. Τροποποιήθηκε το άρθρο 106ζ ΠτΚ ως εξής:

i. Στην παράγραφο 2 αυτού, αντί να αναφέρονται αποφαστικά οι λόγοι για τους οποίους το Δικαστήριο υποχρεούται να μην επικυρώσει τη συμφωνία εξυγίανσης, ορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά, ώστε το Δικαστήριο να επικυρώσει τη συμφωνία.

ii. Προστέθηκε νέα παράγραφος 2α, σύμφωνα με την οποία το Δικαστήριο δεν ελέγχει τη συνδρομή της προϋπόθεσης υπό στοιχείο α' της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, δηλαδή δεν εξετάζει αν η επιχείρηση θα καταστεί βιώσιμη κατόπιν επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. *Η συμφωνία περιλαμβάνει ρητή δήλωση των συμβαλλόμενων πιστωτών ότι συμφωνούν με το περιεχόμενο του επιχειρηματικού σχεδίου του άρθρου 106ε παράγραφος 7 (σημείωση: δηλαδή του επιχειρηματικού σχεδίου που συνοδεύει υποχρεωτικά τη συμφωνία εξυγίανσης).*

β. *Η συμφωνία περιλαμβάνει: (αα) λεπτομερή καταγραφή της ταυτότητας των συμβαλλομένων και μη πιστωτών και των απαιτήσεών τους και (ββ) σαφή αναφορά των*

πιστωτών, συμβαλλομένων και μη, οι απαιτήσεις των οποίων αναμένεται να επηρεαστούν από την υλοποίηση της συμφωνίας και ο τρόπος επηρεασμού τους.

γ. Η συμφωνία μαζί με το επιχειρηματικό σχέδιο έχουν κοινοποιηθεί σε όλους τους μη συμβαλλόμενους πιστωτές, οι απαιτήσεις των οποίων επηρεάζονται από τη συμφωνία, και ειδικότερα: (αα) σε εκείνους που το ύψος της απαίτησής τους ανέρχεται σε ποσοστό 10% και άνω του συνολικού ύψους των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, με νόμιμη επίδοση δικαστικού επιμελητή, (ββ) σε εκείνους που το ύψος της απαίτησής τους είναι μικρότερο του 10% του συνολικού ύψους των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, με κάθε πρόσφορο μέσο, όπως ηλεκτρονική ή συστημένη ταχυδρομική επιστολή, τηλεομοιοτυπικό μήνυμα ή καταχώρηση περίληψής της στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του άρθρου 101 παράγραφος 2».

Σχετικά με την ανωτέρω τροποποίηση επισημαίνονται τα εξής:

α. Σε περίπτωση που στην αίτηση για επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης γίνεται επίκληση των νέων διατάξεων της παραγράφου 2α του άρθρου 106ζ ΠτΚ, πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ακρίβεια της περιγραφής των απαιτήσεων του Δημοσίου στο κείμενο της προς επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης και στη σαφήνεια των όρων (γενικών ή ειδικών) που τις ρυθμίζουν, στο πλαίσιο της εξέτασης των στοιχείων του φακέλου, προκειμένου να διαμορφωθεί η θέση του Δημοσίου σχετικά με την άσκηση ή μη κύριας παρέμβασης στη δίκη, προς διασφάλιση των συμφερόντων του ως πιστωτή (βλ. κεφάλαιο 4 της εγκυκλίου οδηγίας ΠΟΛ 1068/2013).

β. Σχετικά με την κοινοποίηση του δικογράφου της αίτησης, του κειμένου της συμφωνίας και του επιχειρηματικού σχεδίου στο Δημόσιο, ως μη συμβαλλόμενο πιστωτή, επισημαίνονται τα εξής:

Σε κάθε περίπτωση, δηλαδή ανεξαρτήτως ύψους απαιτήσεων και ποσοστού αυτών επί του συνόλου των απαιτήσεων των πιστωτών, ισχύει η ειδική διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 106στ ΠτΚ, σε συνδυασμό με την παράγραφο 6 του άρθρου 100 ΠτΚ, που προβλέπει υποχρεωτική κλήτευση του Δημοσίου στη συζήτηση της αίτησης για επικύρωση συμφωνίας εξυγίανσης, δηλαδή κοινοποίηση σε αυτό της αίτησης (βλ. κεφάλαιο 1 της ΠΟΛ 1068/2013). Η ως άνω κλήτευση του Δημοσίου είναι ανεξάρτητη της υποχρέωσης κοινοποίησης σε αυτό της συμφωνίας εξυγίανσης και του επιχειρηματικού σχεδίου κατά τα οριζόμενα στην ανωτέρω παράγραφο 2α του άρθρου 106ζ ΠτΚ, εκτός βέβαια αν στο δικόγραφο της κοινοποιούμενης αίτησης ενσωματώνεται το συνολικό κείμενο της συμφωνίας εξυγίανσης και του επιχειρηματικού σχεδίου. Όπως προαναφέρθηκε, στις περιπτώσεις εφαρμογής της παραγράφου 2α του άρθρου 106ζ ΠτΚ, η κοινοποίηση της συμφωνίας και του επιχειρηματικού σχεδίου πρέπει να γίνεται είτε με δικαστικό επιμελητή, αν οι απαιτήσεις του Δημοσίου ανέρχονται σε ποσοστό τουλάχιστον 10% επί του συνολικού ύψους των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, είτε με κάθε πρόσφορο μέσο, όταν το ποσοστό του Δημοσίου υπολείπεται του 10%. Στην τελευταία περίπτωση, παρατηρείται ότι η κατά νόμο σχετική υποχρέωση πληρούται ακόμα και με μόνη την καταχώριση περίληψης στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων-Τομέας Νομικών, στην οποία όμως συνήθως δεν μπορεί να αποτυπωθεί το σύνολο των όρων μιας συμφωνίας εξυγίανσης και των προβλέψεων ενός επιχειρηματικού σχεδίου. Για το λόγο αυτό, στις ανωτέρω περιπτώσεις, όπως και σε κάθε περίπτωση που δεν λαμβάνει χώρα κοινοποίηση στο Δημόσιο του συνολικού κειμένου της συμφωνίας εξυγίανσης που περιέχει όρους δεσμευτικούς για τις απαιτήσεις του, η αρμόδια

Υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης πρέπει να αναζητά αντίγραφο αυτής από τη γραμματεία του αρμόδιου πτωχευτικού δικαστηρίου, προκειμένου να καθίσταται εφικτή η διαμόρφωση θέσης σχετικά με την άσκηση ή μη κύριας παρέμβασης στη δίκη επικύρωσης.

Γ. Συναφώς, αντικαταστάθηκε και η παράγραφος 2 του άρθρου 106στ του ΠτΚ. Σύμφωνα με το νέο τέταρτο εδάφιο αυτής, σε περίπτωση εφαρμογής της ως άνω νέας παραγράφου 2α του άρθρου 106ζ του ΠτΚ, στην έκθεση του εμπειρογνώμονα που συνοδεύει την αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης και τη σχετική υπογεγραμμένη συμφωνία, δεν απαιτείται να εκτίθεται η γνώμη του σχετικά με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

III. Διαδικασία πτώχευσης

1. Τροποποίηση κατάταξης των απαιτήσεων του Δημοσίου στην πτώχευση

Με τις παραγράφους 18 και 19 της υποπαραγράφου Γ3 του ν.4336/2015 αντικαταστάθηκαν τα άρθρα 154 και 156 του Πτωχευτικού Κώδικα, που ρυθμίζουν την κατάταξη των απαιτήσεων των πτωχευτικών πιστωτών σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη. Επομένως:

A. Σε πτωχεύσεις που είχαν κηρυχθεί ή για τις οποίες είχε ήδη κατατεθεί αίτηση πτώχευσης έως την 19η/8/2015, στις διανομές που διενεργούνται από το σύνδικο εξακολουθούν να ισχύουν τα άρθρα 154 επ. ΠτΚ, ως είχαν πριν από την αντικατάστασή τους με το ν.4336/2015, σε συνδυασμό:

- i. με την παράγραφο 5 του άρθρου 61 του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.) ή
- ii. (σε περίπτωση απαιτήσεων από φόρο προστιθέμενης αξίας -Φ.Π.Α.) με το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 33 του ν. 4141/2013, σε συνδυασμό με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 61 του ΚΕΔΕ, όπως προστέθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 33 του ν. 4141/2013.

B. Σε πτωχεύσεις που κηρύσσονται βάσει αιτήσεων που υποβάλλονται από 19/8/2015, οι διανομές διενεργούνται από το σύνδικο της πτώχευσης σύμφωνα με τα άρθρα 154 επ. ΠτΚ, όπως τροποποιήθηκαν με το ν. 4336/2015.

Με τις νέες διατάξεις του άρθρου 154 του ΠτΚ **οι απαιτήσεις** (πτωχευτικά πιστώματα) του Δημοσίου **από Φ.Π.Α. και λοιπούς επιρριπτόμενους φόρους καθώς και από παρακρατούμενους φόρους**, με τις προσαυξήσεις κάθε φύσης και τους τόκους που τις επιβαρύνουν, κατατάσσονται στην **τέταρτη σειρά** των εξοπλισμένων με γενικό προνόμιο απαιτήσεων των πτωχευτικών πιστωτών, μετά την αφαίρεση των δικαστικών εξόδων, της αντιμισθίας του συνδίκου και των λοιπών ομαδικών πιστωμάτων, ενώ οι **λοιπές** (από κάθε άλλη αιτία, πλην των προαναφερομένων) **απαιτήσεις** (πτωχευτικά πιστώματα) του Δημοσίου, με τις προσαυξήσεις κάθε φύσης και τους τόκους που τις επιβαρύνουν, κατατάσσονται στην **έκτη σειρά** των γενικών προνομίων.

Με τη νέα διάταξη του άρθρου 156 ΠτΚ («συρροή προνομίων») ορίζεται ότι επί διανομής προϊόντος εκποίησης πράγματος ή χρηματικής ποσότητας της πτωχευτικής περιουσίας εφαρμόζεται το άρθρο 977 του ΚΠολΔ, το οποίο ρυθμίζει στην ατομική αναγκαστική εκτέλεση τον τρόπο διανομής σε περίπτωση συνδρομής περισσότερων απαιτήσεων με γενικό προνόμιο, ειδικό προνόμιο (κυρίως εμπράγματη ασφάλεια) ή χωρίς προνόμιο. Η ανωτέρω εφαρμογή του άρθρου 977 του ΚΠολΔ στην κατάταξη εντός πτωχευτικής διαδικασίας είναι προφανώς αναλογική, καθώς για την εφαρμογή του λαμβάνονται υπ' όψιν τα γενικά προνόμια του άρθρου 154 του ΠτΚ, αντί του άρθρου 975 του ΚΠολΔ και τα ειδικά προνόμια του άρθρου 155 του ΠτΚ, αντί του άρθρου 976 του ΚΠολΔ.

Επισημαίνεται ότι με τις ανωτέρω διατάξεις συρρικνώνεται το προνόμιο του Φ.Π.Α. που είχε θεσπιστεί με το άρθρο 33 του ν.4141/2013 (το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, εξακολουθεί να ισχύει για πτωχεύσεις που είχαν κηρυχθεί ή για τις οποίες είχε ήδη κατατεθεί αίτηση πτώχευσης έως την 19η/8/2015), για δύο λόγους:

- αφενός διότι η κατάταξη των απαιτήσεων από Φ.Π.Α. δεν γίνεται πλέον στο σύνολο του εκπλειστηριάσματος, δηλαδή πριν από την ικανοποίηση των απαιτήσεων με ειδικό προνόμιο (άρθρο 155 ΠτΚ) και των μη προνομιούχων απαιτήσεων, αλλά μετά τη διαίρεση του εκπλειστηριάσματος σε ποσοστά κατά το άρθρο 977 ΚΠολΔ, όπως αυτό ισχύει μετά την τροποποίησή του με τον ν. 4335/2015-ΦΕΚ 87 Α' (βλ. και Αιτιολογική Έκθεση του ν. 4336/2015 σελ. 5),
- αφετέρου διότι η ικανοποίηση των απαιτήσεων από Φ.Π.Α. δεν προηγείται πλέον της ικανοποίησης των απαιτήσεων φορέων κοινωνικής ασφάλισης, εργαζομένων, δικηγόρων κ.ο.κ., αλλά γίνεται συμμέτρως με αυτές.

Από την άλλη πλευρά, αναβαθμίζονται στην ίδια σειρά με τον Φ.Π.Α. και οι απαιτήσεις (πτωχευτικά πιστώματα) του Δημοσίου από άλλους επιρριπτόμενους ή από παρακρατούμενους φόρους (π.χ. φόρο μισθωτών υπηρεσιών), κατ' εξαίρεση των λοιπών απαιτήσεων του Δημοσίου, που, όπως προαναφέρθηκε, κατατάσσονται στην έκτη σειρά των γενικών προνομίων του άρθρου 154 του ΠτΚ.

Όπως προκύπτει από το περιεχόμενό τους, οι νέες διατάξεις του άρθρου 154 ΠτΚ ταυτίζονται σχεδόν με εκείνες του άρθρου 975 ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκε με το ν.4335/2015 (ΦΕΚ 87 Α'), με δύο διαφορές στις πτωχευτικές διανομές: 1. την προαφαίρεση των ομαδικών πιστωμάτων και 2. τη θέση στην πρώτη σειρά των πτωχευτικών πιστωμάτων με γενικό προνόμιο των απαιτήσεων από χρηματοδότηση του οφειλέτη για την εξυγίανση της επιχείρησής του, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην περίπτωση (α) του άρθρου 154 ΠτΚ.

Υπενθυμίζεται ότι σε περίπτωση πτώχευσης, **ατομική** αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος της πτωχευτικής περιουσίας μπορούν να επισπεύσουν μόνο ενέγγυοι πιστωτές, δηλαδή πιστωτές οι απαιτήσεις των οποίων εξασφαλίζονται με εμπράγματη ασφάλεια ή άλλο ειδικό προνόμιο επί αντικειμένου της πτωχευτικής περιουσίας σύμφωνα με το άρθρο 26 του ΠτΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 147 παρ. 1 του ΠτΚ (βλ. σχετική ΠΟΛ 1050/2010). Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις περί κατάταξης του ΚΠολΔ (άρθρα 975 επ. ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με το άρθρο 1007 ΚΠολΔ), και όχι τα άρθρα 154 επ. του ΠτΚ, που εφαρμόζονται στην πτωχευτική εκκαθάριση που διενεργείται από το σύνδικο της

πτώχευσης. Διευκρινίζεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις του ΚΠολΔ, όπως αντικαταστάθηκαν με τον ν.4335/2015, εφαρμόζονται σε πτωχεύσεις που κηρύσσονται, δηλαδή η σχετική πτωχευτική απόφαση εκδίδεται από 1/1/2016 (βλ. τη μεταβατική διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου ένατου του άρθρου 1 του ν. 4335/2015).

2. Απαλλαγή οφειλετών φ.π. από υπόλοιπο πτωχευτικών χρεών (170α)

Σύμφωνα με το νέο άρθρο 170α του ΠτΚ, το οποίο, όπως προαναφέρθηκε, προστέθηκε με την παράγραφο 21 της υποπαραγράφου Γ3 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και ισχύει από 1/10/2016 για πτωχεύσεις που αρχίζουν, δηλαδή κηρύσσονται βάσει αιτήσεων που υποβάλλονται, από 1/1/2016 και εφεξής (βλ. ανωτέρω υπό Ι), κάθε οφειλέτης φυσικό πρόσωπο, ο οποίος έχει κηρυχθεί συγγνωστός σύμφωνα με το άρθρο 167 του ΠτΚ, απαλλάσσεται πλήρως από *«τις απαιτήσεις κατά της πτωχευτικής περιουσίας»* (προφανώς νοείται το υπόλοιπο των πτωχευτικών χρεών του) μετά την παρέλευση τριών ετών από την κήρυξη της πτώχευσης.

Από τη γραμματική διατύπωση της ανωτέρω διάταξης προκύπτει ότι οι κατά νόμο προϋποθέσεις για την αυτοδίκαιη απαλλαγή του οφειλέτη είναι αφενός η παρέλευση τριών ετών από την κήρυξη της πτώχευσης, αφετέρου η κήρυξη του οφειλέτη ως συγγνωστού, η οποία λαμβάνει χώρα με σχετική δικαστική απόφαση μετά την περάτωση της πτώχευσης ή περιλαμβάνεται στην απόφαση που κηρύσσει την παύση εργασιών της πτώχευσης (βλ. άρθρο 167 ΠτΚ), χωρίς να εξετάζεται η συνδρομή ουσιαστικών προϋποθέσεων (π.χ. οικονομική δυνατότητα οφειλέτη, ύπαρξη περιουσίας κ.λπ.), σε αντιδιαστολή προς την ήδη ισχύουσα διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 170 ΠτΚ.

3. Κατάργηση ορίου μείωσης απαιτήσεων με σχέδιο αναδιοργάνωσης

Με την παράγραφο 17 της υποπαραγράφου Γ3 του άρθρου 2 του ν.4336/2015 καταργήθηκε η διάταξη του άρθρου 110 ΠτΚ, όπως είχε τροποποιηθεί με το άρθρο 34 του ν.2858/2010 (σχετική η ΠΟΛ 1115/2010). Επομένως, σε πτωχεύσεις που κηρύσσονται βάσει αιτήσεων που υποβάλλονται από 19/8/2015 και εφεξής δεν ισχύει περιορισμός στη δυνατότητα μείωσης απαιτήσεων των πτωχευτικών πιστωτών με σχέδιο αναδιοργάνωσης κατά τα άρθρα 107 επ. ΠτΚ. Υπενθυμίζεται ότι με την επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσης από το πτωχευτικό δικαστήριο περατώνεται η πτώχευση (βλ. άρθρα 164 και 125, παράγραφος 2 ΠτΚ, σχετική η ΠΟΛ 1050/2010).

4. Αναγγελία απαιτήσεων του Δημοσίου

Με τις παραγράφους 3, 4 και 5 της υποπαραγράφου Γ3 του ν.4336/2015 τροποποιήθηκαν οι διατάξεις που ρυθμίζουν την προθεσμία αναγγελίας των απαιτήσεων των πτωχευτικών πιστωτών, με σύντμηση αυτής από τρεις (3) μήνες σε ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση της πτωχευτικής απόφασης στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων-Τομέας Νομικών (άρθρο 90 παρ. 1 ΠτΚ), και μειώθηκε η διάρκεια της διαδικασίας επαλήθευσης και υποβολής αντιρρήσεων (άρθρο 93 παρ.1 και 95 παρ.2 του ΠτΚ).

Πρέπει όμως να επισημανθεί ότι οι διατάξεις περί προθεσμίας αναγγελίας και επαλήθευσης του ΠτΚ δεν έχουν εφαρμογή στην αναγγελία απαιτήσεων του Δημοσίου σε πτώχευση οφειλέτη του, καθώς δυνάμει των διατάξεων εξαιρετικού δικαίου του άρθρου 62 παρ. 1 του ΚΕΔΕ, οι οποίες διατηρήθηκαν σε ισχύ με το άρθρο 4 παρ.6 εδ. γ του ν.3808/2009, οι απαιτήσεις του Δημοσίου σε πτώχευση αναγγέλλονται χωρίς το χρονικό περιορισμό του άρθρου 90 παρ. 1 του ΠτΚ και δεν υπόκεινται σε επαλήθευση (βλ. αναλυτικά ΠΟΛ 1050/2010 κεφ. ΙΧ).

5. Διεύρυνση πεδίου εφαρμογής απλοποιημένης διαδικασίας επί πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου

Με την παράγραφο 20 της υποπαραγράφου Γ3 του ν.4336/2015 τροποποιήθηκε το άρθρο 162 ΠτΚ σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της «απλοποιημένης διαδικασίας επί πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου» (162-163 ΠτΚ), στο οποίο υπάγονται πλέον όλες οι πτωχεύσεις με πτωχευτική περιουσία εκτιμηθείσας (κατά την απογραφή του άρθρου 68 ΠτΚ) αξίας έως 100.000 €, ανεξαρτήτως της ύπαρξης ακίνητης περιουσίας.

6. Λοιπές τροποποιήσεις

Περαιτέρω, με τις νέες διατάξεις του ν.4336/2015:

- τροποποιήθηκε η παράγραφος 1 του άρθρου 31 ΠτΚ,
- καταργήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 32 ΠτΚ και
- τροποποιήθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 96 ΠτΚ.

IV. Διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης σε λειτουργία κατ' άρθρο 106ια ΠτΚ

Αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1,2,5,6,7,8 και 9 του άρθρου 106ια του ΠτΚ, που ρυθμίζει τη διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης σε λειτουργία. Συγκεκριμένα, επήλθαν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Διεύρυνση κύκλου υπαγόμενων επιχειρήσεων

Με την τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου, ορίζεται πλέον ότι στη διαδικασία μπορεί να υπαχθεί **κάθε νομικό πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 του ΠτΚ**. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι η αδυναμία εκπλήρωσης των ληξιπρόθεσμων χρηματικών υποχρεώσεων κατά τρόπο γενικό και μόνιμο (παύση πληρωμών) ή η επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των ανωτέρω υποχρεώσεων (σε περίπτωση που ζητά την υπαγωγή του στη διαδικασία της ειδικής εκκαθάρισης το ίδιο το νομικό πρόσωπο). Καταργούνται δηλαδή οι επιπλέον προϋποθέσεις που έθετε ο νόμος, με παραπομπή στις διατάξεις του κ.ν.2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών.

2. Περιορισμός νομιμοποιούμενων προσώπων για την υποβολή αίτησης

Με την τροποποίηση του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου, για την υποβολή της αίτησης νομιμοποιούνται μόνο ο ίδιος ο οφειλέτης-νομικό πρόσωπο και

πιστωτές αυτού που εκπροσωπούν τουλάχιστον 20% των συνολικών απαιτήσεων σε βάρος αυτού. Δεν δύναται δηλαδή πλέον να υποβάλλει αίτηση για υπαγωγή της επιχείρησης του οφειλέτη στη διαδικασία του άρθρου 106ια του ΠτΚ κάθε πιστωτής που έχει έννομο συμφέρον, όπως ίσχυε με το προηγούμενο καθεστώς, κατά τα προβλεπόμενα στην πτώχευση (βλ. άρθρο 5 του ΠτΚ).

3. Πρόβλεψη σύντομων προθεσμιών για τη συζήτηση της αίτησης και την έκδοση δικαστικής απόφασης

Με το νέο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου, προβλέπεται προσδιορισμός δικασίμου εντός 20 ημερών από την υποβολή της αίτησης και έκδοση απόφασης εντός ενός μηνός από τη συζήτηση της αίτησης.

4. Κατάργηση προϋποθέσεων παραδεκτού σχετικά με την ύπαρξη αξιόχρεου επενδυτή και επαρκούς ενεργητικού για τις δαπάνες της εκκαθάρισης

Με το νέο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου παύει να αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού της αίτησης η προσκόμιση βεβαίωσης από τράπεζα ή Ε.Π.Ε.Υ. (Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών βάσει του άρθρου 2 του ν. 3606/2007) που να πιστοποιεί την ύπαρξη αξιόχρεου επενδυτή, ενδιαφερόμενου για την αγορά του ενεργητικού της επιχείρησης και βεβαίωσης του ίδιου φορέα περί διαθεσιμότητας των απαιτούμενων κεφαλαίων για τις δαπάνες της εκκαθάρισης, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό αυτών. Για το παραδεκτό της αίτησης αρκεί η, ταυτόχρονη με την αίτηση, κατάθεση δήλωσης από τον προτεινόμενο εκκαθαριστή περί αποδοχής του έργου του και έκθεσής του για το σχεδιασμό και την πορεία της εκκαθάρισης και τη λειτουργία της επιχείρησης σε εκκαθάριση.

5. Πρόβλεψη ειδικών προϋποθέσεων για το διορισμό εκκαθαριστή

Με την αντικατάσταση της παραγράφου 2 του άρθρου τίθενται ειδικές προϋποθέσεις για τον ορισμό εκκαθαριστή. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι εκκαθαριστής μπορεί να οριστεί μόνο νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο ή δικηγόρος με οικονομικοτεχνικές γνώσεις ή δικηγορική εταιρεία στην οποία συμμετέχει δικηγόρος με γνώσεις στον ανωτέρω τομέα ή κάτοχος άδειας λογιστή που είναι μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και πτυχιούχος ανώτατης σχολής ή σύμπραξη προσώπων στην οποία συμμετέχει κάποιο από τα ανωτέρω, φυσικά ή νομικά, πρόσωπα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου.

6. Περιορισμός ευθύνης εκκαθαριστή

Με το νέο προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου περιορίστηκε η αστική ευθύνη του εκκαθαριστή απέναντι στον οφειλέτη και στους πιστωτές του. Συγκεκριμένα, προβλέπεται πλέον ευθύνη του εκκαθαριστή μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια, ενώ υπό την ισχύ της παραγράφου 2 του άρθρου 106ι του ΠτΚ, που πριν από την τροποποίηση του νόμου με τον ν. 4336/2015 ίσχυε και για τον εκκαθαριστή, υφίστατο ευθύνη του για κάθε πταίσμα.

7. Θέσπιση αυστηρών προϋποθέσεων για την άσκηση κύριας παρέμβασης

Με το νέο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου ορίζεται ότι κύρια παρέμβαση στη δίκη για υπαγωγή επιχείρησης σε ειδική εκκαθάριση μπορεί να ασκηθεί μόνο από πιστωτές που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον 60% του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένου του 40% των τυχόν εμπραγμάτως ή με ειδικό προνόμιο ή με προσημείωση υποθήκης εξασφαλισμένων πιστωτών. Οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς την άσκηση κύριας παρέμβασης ισχύουν και στο πλαίσιο της διαδικασίας ειδικής εκκαθάρισης, κατά το στάδιο κατακύρωσης του πλειοδοτικού διαγωνισμού για την αγορά του ενεργητικού της υπό ειδική εκκαθάριση επιχείρησης, και συγκεκριμένα κατά τη συζήτηση της αίτησης του εκκαθαριστή για αποδοχή από το πτωχευτικό δικαστήριο της έκθεσής του, στην οποία προτείνει τη σειρά των προσφορών, την αποδοχή της πιο συμφέρουσας προσφοράς και την κατακύρωση του πλειοδοτικού διαγωνισμού (βλ. τρίτο εδάφιο της παραγράφου 8).

8. Αναστολή μέτρων είσπραξης

Με την αντικατάσταση της παραγράφου 6 του άρθρου **προβλέπεται πλέον ως αυτοδίκαιη** (δηλαδή εκ του νόμου, χωρίς να χρειάζεται η ειδική αναφορά της στη σχετική δικαστική απόφαση) **συνέπεια αποδοχής της αίτησης για υπαγωγή σε ειδική εκκαθάριση η αναστολή όλων των ατομικών διώξεων κατά του οφειλέτη (δηλ. του νομικού προσώπου) από την δημοσίευση της σχετικής απόφασης και καθ' όλη τη διάρκεια της ειδικής εκκαθάρισης**. Στις ανωτέρω διώξεις συμπεριλαμβάνονται ρητά τα μέτρα διοικητικής εκτέλεσης από το Δημόσιο καθώς και τα μέτρα διασφάλισης του άρθρου 46 του ν. 4174/2013. Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω αυτοδίκαιη (εκ του νόμου) αναστολή **δεν** καταλαμβάνει αναγκαστικά ή διασφαλιστικά μέτρα σε βάρος τυχόν συνυπεύθυνων με το υπό εκκαθάριση ν.π. προσώπων ούτε την αίτηση προς τον εισαγγελέα για την άσκηση ποινικής δίωξης για το αδίκημα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο ή άλλα αδικήματα. Λόγω της εκ του νόμου αναστολής ατομικών διώξεων σε βάρος του οφειλέτη, κατά τα ανωτέρω, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β της παραγράφου 2 του άρθρου 87 του ν. 2362/1995 ή, κατά περίπτωση, οι ομοίου περιεχομένου διατάξεις του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β της παραγράφου 2 του άρθρου 137 του ν. 4270/2015, κατά τις οποίες **η παραγραφή των απαιτήσεων του Δημοσίου αναστέλλεται για χρονικό διάστημα ίσο με το χρόνο της εκ του νόμου αναστολής λήψης αναγκαστικών μέτρων είσπραξης και δεν συμπληρώνεται πριν περάσει ένα (1) έτος από τη λήξη αυτής**.

Σημειώνεται, τέλος, ότι κατά το στάδιο από την κατάθεση της αίτησης έως την έκδοση της δικαστικής απόφασης μπορούν να διατάσσονται από το δικαστήριο προληπτικά μέτρα, κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, κατά το άρθρο 103 του ΠτΚ (βλ. τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2).

9. Ένδικα μέσα

Σε περίπτωση αποδοχής της αίτησης, η απόφαση του πτωχευτικού δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ένδικα μέσα. Σε περίπτωση, όμως, απόρριψης της αίτησης προβλέπεται πλέον δυνατότητα έφεσης εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης

στο ακροατήριο, για τη συζήτηση της οποίας προβλέπεται ορισμός δικασίμου εντός διμήνου από την υποβολή της (βλ. παράγραφο 6 του άρθρου).

Το Δημόσιο, όπως και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, δύναται να ασκήσει τριτανακοπή κατά της απόφασης που δέχεται την αίτηση, εφόσον δεν παρέστη στη συζήτηση και δεν κλητεύθηκε νόμιμα. Η τριτανακοπή ασκείται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης στο Γ.Ε.ΜΗ. ή το Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων-Τομέας Νομικών.

10. Δυνατότητα λήψης χρηματοδοτήσεων ή εισφορών αγαθών ή υπηρεσιών – επιβάρυνση κατάταξης λοιπών πιστωτών

Με το νέο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7 προβλέπεται η δυνατότητα του ειδικού εκκαθαριστή να λαμβάνει κατά τη διάρκεια της ειδικής εκκαθάρισης χρηματοδοτήσεις ή εισφορές αγαθών ή υπηρεσιών, προκειμένου να διατηρήσει τη λειτουργία της επιχείρησης και να καλύψει δαπάνες και έξοδα της ειδικής εκκαθάρισης. Οι ανωτέρω χρηματοδοτήσεις/εισφορές φέρουν το «ειδικό» προνόμιο της περίπτωσης α' του άρθρου 154 του ΠτΚ, δηλαδή κατατάσσονται στην πρώτη σειρά των γενικών προνομίων για την ικανοποίηση από το προϊόν της εκκαθάρισης. Σημειώνεται ότι κατά την παράγραφο 9 του άρθρου, η κατάταξη των απαιτήσεων των πιστωτών στο προϊόν της εκκαθάρισης, μετά την αφαίρεση των εξόδων της εκκαθάρισης, γίνεται με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 153-161 του ΠτΚ, που ισχύουν στην πτώχευση (για τη νέα κατάταξη των απαιτήσεων του Δημοσίου στην πτώχευση βλ. ανωτέρω στο κεφάλαιο III 1 της παρούσας).

11. Υποχρέωση πλειοδότη για εφάπαξ εξόφληση του τιμήματος

Με την αντικατάσταση της παραγράφου 7 του άρθρου, προβλέπεται πλέον ως υποχρεωτικός όρος του πλειοδοτικού διαγωνισμού για την αγορά του ενεργητικού της υπό ειδική εκκαθάριση επιχείρησης η καταβολή από τον πλειοδότη **του συνόλου του τιμήματος τοις μετρητοίς** με την υπογραφή της σύμβασης μεταβίβασης, σε αντιδιαστολή προς την προϊσχύουσα ρύθμιση, κατά την οποία προβλεπόταν δυνατότητα εξόφλησης του τιμήματος εντός πενταετίας από την υπογραφή της σύμβασης. Ανάλογα, τροποποιήθηκαν οι παράγραφοι 8 και 9 του άρθρου, ως προς την υπογραφή της σύμβασης μεταβίβασης και την κατάταξη των πιστωτών, αντίστοιχα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η προθεσμία για την αναγγελία των απαιτήσεων των πιστωτών στη διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 10δία του ΠτΚ, προκειμένου να καταταγούν στο προϊόν της εκκαθάρισης, λήγει, σύμφωνα με την παράγραφο 9 αυτού, με την πάροδο ενός μηνός από τη δημοσίευση σχετικής «Πρόσκλησης Αναγγελίας Απαιτήσεων» στο Δελτίο Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Τομέας Νομικών (Δ.Δ.Δ.), στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και σε δύο καθημερινής πανελλήνιας κυκλοφορίας εφημερίδες και την ανάρτηση αυτής στον τυχόν ιστότοπο της επιχείρησης. Η ως άνω δημοσιοποίηση πρέπει να γίνει από τον εκκαθαριστή εντός 15 εργασίμων ημερών από τη μεταβίβαση του ενεργητικού της επιχείρησης, δηλαδή από τη μεταγραφή της πράξης πιστοποίησης εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του αγοραστή μετά την υπογραφή της σύμβασης μεταβίβασης.

Επισημαίνεται, όμως, ότι, σύμφωνα με την εξαιρετική διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 62 του Κ.Ε.Δ.Ε., που έχει εφαρμογή σε κάθε περίπτωση εκκαθάρισης επιχείρησης, **ο εκκαθαριστής έχει την υποχρέωση, και στην περίπτωση της ειδικής εκκαθάρισης κατ' άρθρο 106ια του ΠτΚ, να κοινοποιήσει, εντός μηνός από την ανάληψη των καθηκόντων του, ειδική πρόσκληση για αναγγελία απαιτήσεων του Δημοσίου προς τον Υπουργό Οικονομικών.**

Συν:

- 1) Απόσπασμα από το ΦΕΚ 94Α'/14-8-2015: διατάξεις του Κεφαλαίου Α' της Υποπαραγράφου Γ3 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (8 σελίδες)
- 2) Απόσπασμα από το ΦΕΚ 181Α'/24-12-2015: άρθρο 66 του ν. 4356/2015 (3 σελίδες)
- 3) Απόσπασμα από το ΦΕΚ 55 Α'/5-4-2016: άρθρο 13 του ν. 4378/2016 (4 σελίδες)

**Ακριβές Αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος του
Αυτοτελούς Τμήματος Διοίκησης**

**Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

A. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.)
2. Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.)
3. Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.)
4. Επιχειρησιακή Μονάδα Είσπραξης
5. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Γ.Γ.Δ.Ε.
6. Διεύθυνση Παροχής Φορολογικών Υπηρεσιών
7. Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών
(με την παράκληση να αναρτηθεί στο www.publicrevenue.gr)

B. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες Πίνακα Γ.Γ.Δ.Ε. (πλην των αποδεκτών προς ενέργεια)
2. Περιοδικό «Φορολογική Επιθεώρηση»
3. Διεύθυνση Κίνησης Κεφαλαίων, Εγγυήσεων & Δανείων Γ.Λ.Κ.
4. Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους
5. Δικηγορικοί Σύλλογοι
6. Αποδέκτες Πίνακα Η' (πλην Ομοσπονδίας Εκτελωνιστών Ελλάδος και συλλόγων εκτελωνιστών)

Γ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων
4. Γραφείο κ. Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης
5. Διεύθυνση Εισπράξεων – Τμήματα Α,Β,Γ,Δ,Ε, Γραμματεία